

Het verdronken eiland

Aaltje van Wieringen

De nacht

Hij is machtig, de wind. Wolken rijt hij uiteen of bindt ze samen. Met stormkracht acht joelt hij door de winternacht in dolle vlagen. Hij zwelt aan en vliegt loeiend langs de boorden van het eiland, de arme vissershuisjes duiken als bange dieren in elkaar onder zijn jagende adem.

Hij maakt zich op voor een zware nacht. Bomen buigen onder zijn rukkend getier, takken breken krakend af.

Woest slaat hij het zeewater omhoog. Vissers op open zee leveren een gevecht met de elementen.

De veengrond verdwijnt in de muil van de zee, het eiland wordt steeds natter, vervormt tot een moeras. De houten loopplank die de twee dorpjes met elkaar verbindt, verliest planken en palen. Het steeds opnieuw repareren helpt op den duur niet meer.

De stormwind en ijzige sneeuwvlagen teisteren de krakende daken.

Onder snijdende kou raakt de grond overspoeld, water vreet het aan met gretige tanden.

In smalle houten bedden onder de spanten van de daken kruipen kinderen in elkaars armen. De wind giert over het eiland.

Het schip

Vader Jan Piet Joosjen, een forse, goed gehumeurde nog jonge man met een kop vol krullen, een forse snor en baard, en thuis een goed gezin, vaart onder forse tegenwind het zeegat uit met de kont van het schip naar de haven. De andere vissers zijn allemaal teruggegaan. Tegen beter weten in, vaart hij toch de zee verder op. Nu hij alleen is twijfelt hij: Doe ik er goed aan toch door te gaan? De zee beukt, de storm wakkert aan. Toch wendt hij de steven, hij hoopt dat het goed zal gaan, ondanks de angst.

Volgende week is het kerst, thuis is schraalhans keukenmeester, de laatste tijd. Vier kinderen slokken een groot deel van de inhoud van de huishoudbeurs op en er is geen spaargeld in een oude sok. Janna, zijn vrouw zal een mooi kerstmaal maken, dus moet er vis worden gevangen. Hij is een goede visser, hij heeft altijd volle netten.

De nacht begint te wijken, het is een beetje lichter geworden. De zee kolkt onder de harde windstoten. Sneeuwvlagen maken af en toe het zicht slecht, de kou bijt in zijn gezicht.

Het ochtendgloren wordt door pikzwarte wolken bedekt waaronder een vreemd licht dat de wolken omrandt. Niets weerhoudt de wind zich op te

draaien tot een krachtiger storm, vooral als hij de grote zwarte wolken langs de hemel jaagt.

Joelend blaast hij golven op tot wel twee meter hoog. Als hij ronddraait breekt golf voor golf uit elkaar, vlokken schuim vliegen mee, sneeuwvlagen maken er een vreemd schouwspel van. Onder de zware wolkenhemel stuitert de houten notendop.

Jan Piet voelt spijt dat hij toch is uitgevaren, er valt niets te vissen. Hij kan het wel vergeten. Bij iedere windstoot zwelt zijn angst.

Een muur van water komt omhoog, langzaam groeit hij, klimt, hoger en hoger. De sneeuw stuift kolkend boven het water uit. Sneller stijgt de zee, als de waterwand inzakt brult hij, slokt en slobbert, om onder de flanken van de tot storm aangegroeide wind weer op een andere plaats waterzuilen te maken.

Op het schip doet Jan Piet het werk van een duivelskunstenaar. Met zijn hele gewicht duwt hij tegen de helmstok en trekt tegelijkertijd uit alle macht met zijn handen de grootschoot aan. Hij probeert zo hoog mogelijk aan de wind te varen, met die koers kan zijn scheepje de hoge golven het beste aan. Even lijkt dat de lukken, het scheepje kliëft als een razende door de golven. Het helt gevaarlijk op één oor, het water komt aan stuurboord met bakken naar binnen.

Nacht

Deze nacht, aan de rand van het eiland, kunnen moeder Janna en de vier kinderen niet slapen.

Vader Jan Piet vaart tegen beter weten midden op zee, de andere vissers hebben hun roer gewend en hem gewaarschuwd dat het niet veilig is verder te gaan, zij zijn terug naar huis gevaren. In deze woeste nacht met een storm als deze is het veel te gevaarlijk om op zee te zijn. Tegen de overmacht van storm en zee vecht hij voor zijn leven. Zijn schip danst op de hoge golven onder de striemende aanvallen.

Thuis, onder het dak trekken de kinderen de dekens over hun hoofden. Kleine Marieke roept: 'Pappa! Pappa'.

Janna's angstige gedachten gaan op in het bulderen van de razende wind.

Nog meer zwelt hij aan. Hoe zal haar man zich houden. Het hart klopt haar in de keel. Was dat nou nodig, met dit weer uitvaren, met gefronste wenkbrauwen ziet ze hem voor zich in het donker, in gevecht met de wind en de golven. Gekkenwerk om nu op zee te zijn met zo'n klein schip. Janna neemt het huilende kind op en wiegt het in haar armen, denkend aan haar man die aan de heidenen is overgeleverd. Een klein houten scheepje, dansend op hoge golven. onder de loeiende wind.